

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 3 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Meltzer, Sibiu

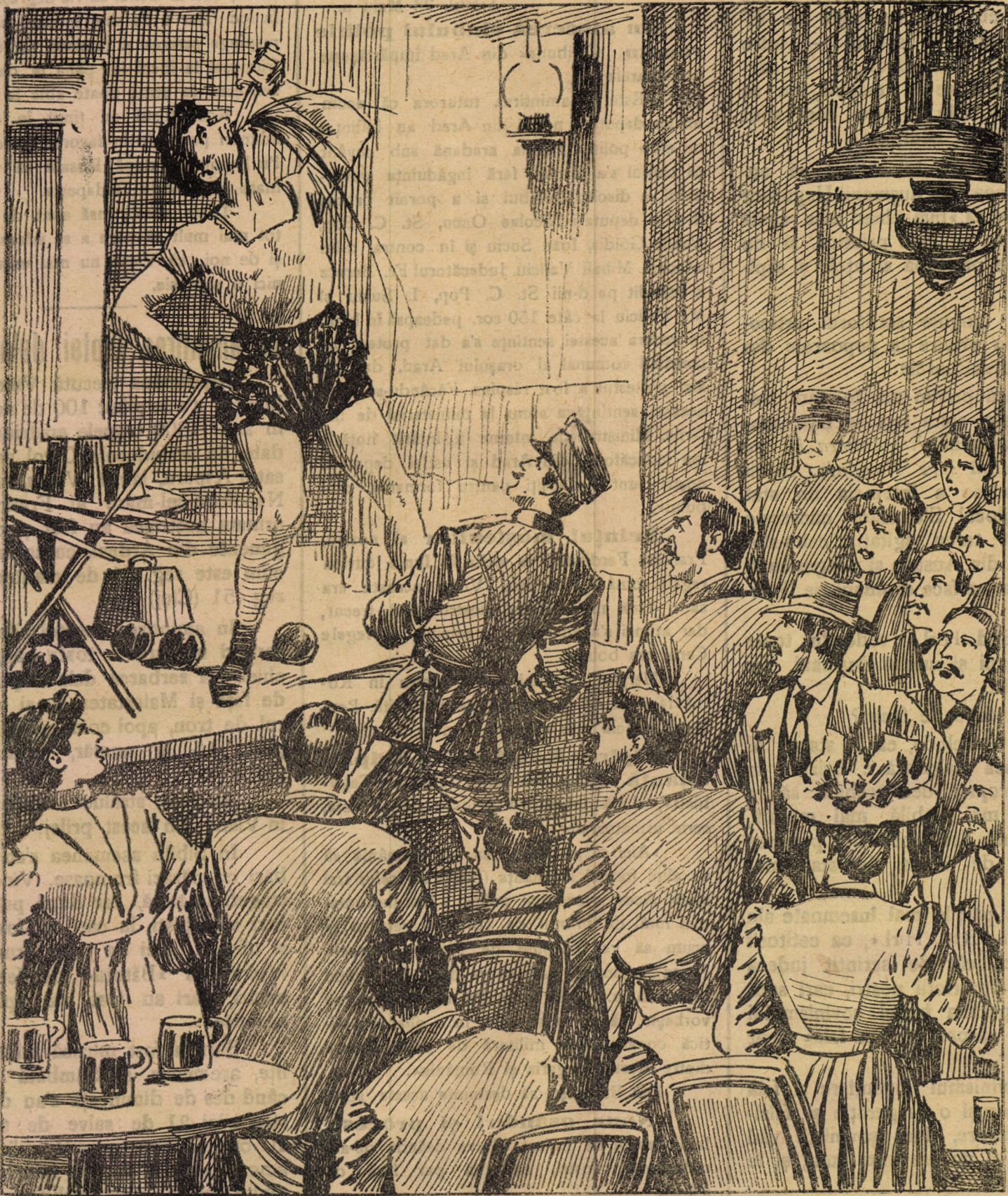
Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani
 a treia-oraă 10 bani.

Nenorocirea comediantului.

— Și-a tăiat gâtul cu baioneta —

Știm cu toții, că prin orașele noastre să ivesc, mai cu samă la târguri, fel de fel de comedianți (comedieși), cari fac diferite producții. Așa a fost zilele trecute unul, cu numele Francisc Hess în Seghedin, care să producea înghițând săbii, spre mirarea publicului. Un soldat n'a fost mulțumit cu atâta ci și-a dat baioneta, cerând s'o înghiță. Bietul comediant a cerat, dar baioneta i-a tăiat gâtul. A fost dus în spital în doaga morții.

Chipul nostru ne arată aceasta întâmplare.

PRIETINI.

Foia imperialistă-șovinistă »Buda-pesti Hirlap« a fost cuprinsă zilele aceste de induioșare. În nrul său dela 20 Maiu c. scrie un articol cu titlul »Să ne câștigăm prietini«, în care să tânguiește induioșată, că poporul maghiar nu are prietini nicăiri și pe nime.

»Dacă privim jur împrejur în lume, — să zice în articol — vedem, că ungu-
rul nu are nicăieri prietini adevărați«.

Arată apoi, că popoarele slave le sunt dușmane; spune, că nici în apropiere, nici în depărtare Maghiarii nu au popoare înrudite, cum sunt popoarele slave, romanice și germane între olaltă, cari să țin de marea familie de popoare indo-germane, pe când pe poporul maghiar îl arată ca o ramură a seminției mongole.

»Dar nu numai atlasele și cărțile streine, mai cu samă nemțești ne înșiruie — să zice în articol — între popoarele de viță mongolă, ci și cărțile noastre scolare și mapele, ce să folosesc în școalele noastre, căci sunt făcute după cărți nemțești.«

Să mai spune în articol că austracii asemenea sunt dușmanii Ungurilor și în fine zice, că »nici chiar casa regală domnitoare nu ne este prietină și nu voiește să ne priceapă silințele și aspirațiile«.

Așa să tânguie scriitorul articolului, apoi cu privire la popoarele din patrie zice următoarele:

»Iar dacă privim aci în țară vedem, că și aici stăm față în față asemenea cu dușmani. *România mea își are printr-o așintire spre România.* Slavii de sud să silesc a întemeia un stat slav, în mijlocul Slovacilor cucerește tot mai mult teren agitația ceho-slovacă, nutrită din Austria și pangermanii să nizuiesc a ne face dușmani pe Nemții noștri«;

Așa, »Bud. Hirl.« vede în toate părțile dușmani și numai dușmani, iar prietini nicăiri.

Și deci, ce e de făcut?

Autorul concludă, că în starea aceasta națiunea maghiară e avizată la puterea sa proprie, deci trebuie să se silească a fi mai nobilă, mai morală, mai inteligentă decât celalalte popoare și pătrunsă de ideea de stat maghiar etc.

Am dat părțile mai însemnate ale articolului lui »Bud. Hirl.«, ca cetitorii noștri să vadă cât de scrinit judecă aceia din compatrioții noștri, cari sunt cuprinși de patima beției șovinismului și în fruntea cărora stă »cu fală« chiar »Bud. Hirl.«.

Cum șovinismul (ingâmfare și fală goală) este însuși o esagerație și falzitate, nu e mirare, dacă șoviniștii văd lucrurile fals și nu așa cum sunt, și le judecă tot fals.

Așa d. e. când »Bud. Hirl.« zice, că Austracii sunt dușmani ai poporului maghiar — zice și judecă fals. Austracii, pornind după interesul lor propriu, să împotrivesc la unele planuri de ale guvernului kossuthist, care mult puțin încoată și el în apele șoviniste.

De aci șoviniștii scot la iveală — dușmanie față de poporul maghiar.

Nu știi, să-i rizi sau să-i compătimentești?

Dar șovinismul mai are însușirea de-a deveni și obraznic. În articolul, de care vorbim, obraznicia iese la iveală cu deosebire în pasagiul citat mai sus, unde să vorbește despre popoarele din patrie. Pe lângă, că ne înfățișează falz de dușmani ai poporului maghiar, ca minciuna să prindă, ne mai și calomniază, zicând în deosăbi despre noi Românii, că »avem așintite privirile spre România«.

Cât timp însă »Bud. Hirl.« susține fără dovezi astfel de lucruri, și cât timp ea nu le dovedește — și dovedii nu le poate — afirmările și țiradele ei sunt nește simple bârfături șoviniste, cu cari, zău, pretini nu și va câștiga.

Sibiu, 28 Maiu n.

In afacerea clubului politic român. »Tribuna« din Arad împărtășește următoarele:

»Este în amintirea tuturor că acum un an deputații noștri din Arad au înființat un club politic. Poliția aradană sub cuvânt că clubul s'a format fără îngăduința guvernului, a disolvat clubul și a pornit proces d-nilor deputați Nicolas Oncu, St. C. Pop, Vasile Goldiș, Ioan Suci și în contra d-lui avocat Mihail Veliciu. Judecătorul Fr. Berecz a osândit pe d-nii St. C. Pop, I. Suci și M. Veliciu la câte 150 cor. pedeapsă în bani. În contra acestei sentințe s'a dat protest la conziliul comunal al orașului Arad, dar de aici protestul a fost respins. Făcându-se apel aceasta sentință a ajuns la ministerul de interne. Ministrul de interne a întărit hotărârea judecătoreșii din Arad și astfel deputații noștri sunt pedepsiți pentru formarea clubului«.

Prințul moștenitor al nostru, Francisc Ferdinand va vizita în Iunie curtea regală română la Sinaia. Vizita aceasta era să o facă moștenitorul nostru anul trecut, dar atunci s'a amânat din pricină, că regele Carol era bolnav.

Mergerii moștenitorului nostru în România îi să dă o însemnătate deosebită. Pentru România este negreșit o mare onoare.

Alpiera României la Tripla-alianță. Foia din Berlin »Berliner Tageblatt«, după informații primite din Bpesta, scrie următoarele:

»Aici să susține știrea, că România să va alipi formal la alianța (însoțirea) celor trei state. Acest eveniment politic a fost îndrumat mai întâi de prințul de coroană german și acum să va îndeplini de către arhiducele Franz-Ferdinand, care să va duce în curând în România. Și în cercurile diplomatice să vorbește, că să va schimba în o alianță politică convențiunea militară de până acuma dintre Austro-Ungaria și România«.

Din București să desminte acesta știre.

Noue osândiri și procese. Iarăși avem de înșirat câteva osânde de-ale redactorilor noștri, cari să par fără de sfârșit.

Vinerea trecută s'a desbătut în Timișoara al 5-lea proces de presă al »Drapelului«. A fost înproceșuat articolul »Socialiștii noștri«, ca agitatoric. Redactorul responsabil dl Nic. Jugănar, care este în Seghedin pe trei luni, a fost osândit de nou la 4 luni închisoare de stat și 400 cor. amendă.

— Curtea cu jurați din Timișoara a osândit pe redactorul »Tribunei« Const. Savu la 6 luni temniță și 400 cor. amendă pentru mai mulți articoli din »Tribuna«. Procurorul neîndestulit cu pedeapsa, a recurat pentru urcarea ei.

— Foia »Gazeta de Duminecă« din Șimleu are un nou proces de presă pentru un articol, în care să arată cum a fost împușcat un țaran român din Tresnea de cătră gendarmerii.

La situație. Pe calea de descurcare a lucrurilor politice din Ungaria nu s'a ivit nimic nou. Maiestatea Sa nu vine la Buda-pesta, cel puțin nu curând.

Ca un nou moment este, că Wekerle a fost la Viena în audiență și a tractat și cu ministrii austriaci, dar nu s'a hotărât nimic precis în privința crizei.

Să susține, că ministerul va cere dela Maiestatea Sa să fie cu totul absolvat dela cărma țării. În acest caz s'ar grăbi descurcarea, căci ar trebui să vie negreșit alt minister la loc. Dar e de sine înțeles, că M. Sa va respinge cererea și ministri vor trebui să stea frumușel la locul lor până la deslegarea crizei, care va urma poate abia la toamnă.

Kossuthiștii au ținut în câteva orașe adunări populare în favorul băncii naționale. Pe Duminecă după Rusalii să va aranja o mare adunare în Budapesta.

Toate aceste însă sunt de giaba, căci tot mai mult să pare a să adeveri știrea dată și de noi, că Viena nu mai vrea să știe de nici o concesie.

In amintirea luptei dela Aspern.

Săptămâna trecută Vineri, în 21 Maiu c. s'a împlinit 100 de ani de când în anul 1809 trupele austriace, comandate de arhiducele Carol au bătut la satul Aspern, lângă Viena, armata lui Napoleon-cel-mare al Francezilor. În armata austriacă au fost și câteva regimente din Ardeal, cu soldați români, cum este reg. 31 de infanterie (Sibiu), reg. 51 (Cluj) etc.

În amintirea acestei zile s'au făcut serbări militare în toate părțile monarchiei. La serbarea dela Aspern a fost de față și Maiestatea Sa și moștenitorul de tron, apoi comandanții de corpuri, 15 la număr, primarul Lueger ș. a.

Au fost strălucite serbările date în Viena din acest prilej.

În Sibiu asemenea s'au făcut serbări cu părâzi frumoase. Vineri au fost trageri la țintă, iar după prânz petreceri soldățești, la cari au fost de față și oficerii. Aici s'a jucat frumos »Călușorul« și »Bătuta« de feciori de-ai noștri, cari au fost viu aplaudate și repeșite.

Sara a fost muzică militară pe ulițe, asemenea și Sâmbătă dimineața, când des de dimineață s'au dat în cinstea zilei 21 de salve de tunuri. La 10 ore s'a ținut paradă militară, iar la ameză s'a dat dat un banchet, cu mai multe toaste. Între vorbitori a fost și protopopolul nostru militar Pavel Boldea, care între altele a zis următoarele:

»Regimentul de infanterie numărul 31 s'a recrutat, să recrutează, și dacă vrea Dumnezău să va recruta și în viitor în cea mai mare parte dintre Români, cari în patriotism, în credință față de împăratul, nu sunt întrecuți

de nici unul dintre popoarele monarhiei. De aceea sper, că ori unde și ori când ne va chema la luptă Majestatea Sa Împăratul și Regele nostru, cei dela regimentul 31, în tocmai ca înaintașii lor la Aspern, vor ști să lupte cu bărbăție și să învingă. Stăpânit de această speranță, ridic păharul întru sănătatea cavalerescului corp ofițeresc și a bravilor soldați din regiment. Să trăiască.

Toastul a fost viu aplaudat, iar muzica militară a cântat îndată un marș românesc.

Fondurile din Blaj.

Zilele aceste s'a împărțit clerului archidiecezan gr.-cat. de A. Iulia și Făgăraș un cercular, în care să arată starea fondurilor și fundațiilor archidiecezane.

Iată aceste fonduri:

Fonduri peste un milion sunt 3, anume:

1. Fondul clerului 1.494.365-67
2. Fondul Șuluțiu 1.026.547-90
3. Fondul Metropoliei 1.022.755-05.

Fonduri ce trec peste 100 de mii sunt 6 anume:

1. Fondul viduo-orfanal 415.809-04
2. > basilitan 282.665-96
3. > seminarial 197.069-78
4. > preoților deficienți 119.955-68
5. > George Vișa 134.119-50
6. > Bidian 112.061-59.

Fonduri sub 100 de mii sunt 40, anume:

Fondurile: școlastic (preste 81 mii), Catedrala (preste 81 mii), Dănuț (preste 67 mii), Visa I. (preste 81 mii), Laday (preste 65 mii), Cipariu (preste 60 mii), Asigurare (preste 57 mii), Papfalvi (preste 56 mii), Crișan-Brier (preste 46 mii), bar. Urs (preste 48 mii), Convict (preste 38 mii), Instrucție (preste 36 mii), Tipografie (preste 32 mii), Ioanette (preste 31 mii), Pens. norm. (preste 29 mii), Premii (preste 28 mii), Vancea (preste 26 mii), Baldi (preste 25 mii), Filip (preste 21 mii), Internatului de fete (preste 20 mii), Masa studenților (preste 22 mii), B. Rațiu (preste 19 mii), Dum. Muntean (preste 17 mii), Alutan (preste 26 mii), Chirilă (preste 14 mii), Asilului (preste 18 mii), Spitalului (preste 14 mii), Intercalar (preste 14 mii), Vitez Ripean (preste 13 mii), G. Pop famil. (preste 13 mii), Tamaș (preste 11 mii), Penz. of. adm. (pre-

ste 11 mii), Liviu (preste 11 mii), G. B. V. (preste 11 mii), Capitlu (preste 18 mii), Negruțiu (preste 10 mii), Micu (preste 10 mii), Ioan N. Rusu (preste 35 mii), Simu (preste 46 mii).

Afară de aceste sunt și alte fonduri mai mici, întemeiate de marinimoși binefăcători.

Menirea fondurilor să vede adesea din numele ce-l poartă, multe din ele sunt create pentru ajutorarea tinerimei școlare cu stipendii.

Din țări străine.

Turcia.

În Turcia lucrurile merg spre consolidare, dar cu încetul. Ici-colo să tot ivesc semne de tulburări și neliniște. Să vestește cu deosebire din Asia, că populațiunea fanatică turcească ar voi să ucidă creștinii, dar armata și autoritățile îi țin în frâu. La Salonic asemenea să vede lipsa de a desarma populațiunea.

O telegramă din Constantinopol vestește, că guvernul a scos din deregătorii 27 mii de deregători, în cari nu are încredere.

Pregătirile Italiei.

Italia în anii din urmă a ridicat mai multe fortărețe pe la granița austro-ungară. Acum să continue cu întărirea porturilor. O parte din suma votată ministerului de marină să va întrebuința pentru întărirea portului dela Brindizi, unde vor staționa întodeauna cel puțin 20—25 vapoare și torpede. Scopul întăririi portului dela Brindizi este de a putea închide marea Adriatică în cazul unui războiu.

Afacerea Cretei.

Foaia franceză >Petit Parisen< e informată, că marile puteri să vor ocupa în curând cu regularea afacerii insulei Creta. Insula să țină cu numele de Turcia, dar Grecii de acolo voiesc a o alipi la Grecia.

Din România.

Serbarea de 10 Maiu.

Duminecă, în 10/23 Maiu c. a fost serbătorită în București și în alte orașe ziua de 10 Maiu, în care s'a proclamat neatârănarea României la 1877 și s'a încoronat Regele la 1881.

Paradă militară nu s'a făcut ca de alte dăți, deoarece regele a aflat că pentru soldații din garnizoană e prea obositoare parada, fiind nu de mult alt părezi militare. Cu toate aceste serbarea a fost strălucită. În răvârșatul zorilor 21 de tunuri au vestit cetățenilor solemnitatea zilei. Orașul a fost împodobit cu steaguri și verdeață, iar sara iluminat. Regele și regina cu curtea regală s'au dus la biserica metropolitană, fiind de față la slujba dzească. La sfârșitul ei s'au sfințit câteva steaguri de-ale mai multor regimente nou. Steagurile au fost predate spoi de către M. Sa Regele comandanților regimentelor.

La predarea fie cărui steag M. S. a spus următoarele cuvinte:

>Încredințez drapelul sfințit al regimentului, pe care să-l apărați cu sângele vostru.

Fie care comandant a răspuns printr'o cuvântare.

Iată una din aceste cuvântări:

D. locot. colonel Anastasiade, comandantul regimentului >Vasile Lupu< No. 35 (București) a zis:

>Un nou regiment adăogat la forța armatei scumpei noastre țări, însemnează alți 3000 ostași cari vor lupta pentru țară și Tron, după pildele date de strămoșii noștri, cari cu puterea sufletului lor, mai presus de toate, al minței și brațului lor, au știut să doboare înzecitul număr al dușmanilor; însemnează alte 3000 inimi oțelite cari vor ști să păstreze gloria străbună și fala neamului, pentru a bine-merita dragostea Regelui lor și a Patriei; însemnează Majestate, alte 3000 baionete, cari vor pătrunde în piepturile acelor ce încă n'ar ști să ne respecte cum merităm.

>Întâiul comandant al acestui nou regiment asigură pe Majestatea Voastră că ostașii regimentului >Vasile Lupu<, strănși în jurul acestui scump simbol și însuflețiți de virtutea străbună, vor munci fără preget pentru a îndeplini dorința Majestății Voastre, care a făcut din armată cea mai scumpă și strălucită podoba și cel mai puternic scut al țării.

>Să trăiți, Majestate; să trăiască M. S. Regina; să trăiască AA. LL. Regele, să trăiască Dinastia.

FOITA.

Iubirea fiască și frățească.

Toba răsuna, iar ascuțitul sunet al trimbiței să amestecă cu răpăitul tobei. Compania să adună în grabă. Căpitanul să opri cu calul înaintea căzărni. Făcându-se tăcere de mormânt, severul căpitan să adresă companiei cu puternicu-i glas: >Soldați! Aveți să aduceți pe un ticălos de fugar. Cel care-l va prinde pe acest păcătos, are să primească treizeci de taleri!< După acestea trimise douăzeci de soldați în urmărirea fugarului.

Totuși soldații nu prea luară în seamă acest ordin, căci chiar pe timpul lui Frideric cel mare, tratamentul soldaților era aspru și brutal, așa că nu era raritate, ca, câte un soldat să se facă necredincios steagului său: și tot așa de rar lucru era să prindă pe fugarii de sub steag.

Și de data asta, toți soldații trimiși în urmărire, să întoarseră cu acest răspuns: >Domnule Căpitan, fugarul a sters'o de-a binele! Atunci, iată, că veni un soldat găfâind, care aducea târlis-grăpiș pe fugar și,

nici că-ți venia să crezi, era chiar frate-s'o! Mirarea și desgustul să întipări pe fețele soldaților prezenți, și priviri de dispreț și de furie să îndreptară spre trădătorul frate, când acesta își primi arginții lui Iuda. >Bani grei! zise căpitanul, când li numără în mână. >Da, cu adevărat grei! repetă primitorul cu vocea apăsată.

La moment i s'a aplicat fugarului pedeapsa stabilită: alergarea de șase ori printre nule. Trecuse de trei ori prin năduful vergilor și sânge cu sudoare, țâșnea din corpul lui. Atunci, trădătorul, fratele, ieși din rînduri. >Să am iertare domnule Căpitan, dacă voi vorbi neîntrebat câteva cuvinte. Vă rog cu cea mai mare supunere, să mă lăsați pe mine să trec restul de trei alergări printre vergi!< >Dar ce ți-a venit în gând?< zise căpitanul, >te apasă pe suflet, ticălosule, că ai prins pe fratele tău?< >Să trăiți, Domnule Căpitan, continuă soldatul, >tatăl nostru ni s'a jeliuit în ultima scrisoare de marea lui lipsă. Căzând bolnav, a făcut niște datorii, iar creditorii voesc chiar acum să-l goncască din casă, neputându-i plăti la timp, și acea-

sta chiar pentru treizeciede taleri. Cum puteam, noi frații, să dăm ajutor tatălui nostru Zădarnic ne frământarăm mintea, în fine ne-a dat în gând un plan. Nu primește treizeci de taleri cel ce prinde un fugar? Ei bine, oricât de necinstit lucru este, dar unul din noi are să fugă, celălalt are să-l prindă și să mântue pe sârmanul nostru tată, cu rușinoasa răsplată. Acum' cine avea să calce jurământul? ...Cine să trădeze mișelește pe fratele său?... Să avem iertare, domnule Căpitan, am tras sorți — iar ce a urmat o știți. Asprele trăsături ale feții căpitanului să muiară și rosti cu vocea tremurătoare: >Reglementul prescrie alergarea printre vergi de șase ori, iar tu să primești răsplata; totuși, ian stați, să nu ne pripim. Am să raportez regelui. Așa și făcu și, peste câteva zile veni următorul răspuns dela rege: >Pedeapsa prescriasă nu o veți aplica, căci cine aleargă printre vergi pentru tatăl său, va trece tot așa și pentru patria sa. Să faceți numai decât caporali pe amândoi frații

P. Svintiu.

>Amic. Tânăr.<

Membrii Academiei la Constanța.

Am amintit că membrii Academiei române au făcut săptămâna trecut o excursiune în Dobrogea la Constanța. Ei au sosit la Constanța Duminică sara și au fost primiți cu mare însuflețire. Portul era frumos împodobit cu steaguri tricolore și lampe electrice.

Dintre membrii ardeleni au luat parte la escuzie dnii Pușcar, Andrei Bârseanu și Marienescu. Luni oaspeții au vizitat orașul, portul, și bazinul de petrol și au făcut pe două năi o plimbare în largul mării. La amezzi președintele Academiei Saligny a dat un banchet pe vaporul »Regele Carol«, la care au luat parte și fruntașii Constanței. S'au ținut mai multe toast, între cari amintim cel al dlui Dr. Marinescu, care a vorbit despre Românii ardeleni și a bent în sănătatea lor.

În tot timpul banchetului a domnit cea mai mare veselie, iar muzica regimentului 34 Constanța, a cântat diferite arii.

La ora trei, oaspeții s'au urcat într'un tren special, plecând spre București, mulțumiți de primirea ce li s'a făcut și de marele avânt luat de orașul Constanța.

Din Constanța ei au trimis M. Sale Regelui la Sinaia următoarea telegramă :

»Membrii Academiei Române, în admirația marilor lucrări făcute pe Dunăre și la mare sub înaltul și statornicul îndemn al Maiestății Voastre, trimit Augustului Protector al Academiei omagiile lor de respectuos devotament«.

La această telegramă Regele a dat următorul răspuns :

»Călduroasele salutări ce-mi trimiteți în numele Academiei dela țărnicurile Mării Negre la poalele Carpaților, găsesc un răsunet recunoscător în inima Mea.

»Nu sunt surprins că domnii membri sunt încântați de strălucitele lucrări săvârșite pe Dunăre și la Mare spre a deschide comerțului României, care a luat un avânt uriaș, o cale sigură și statornică.

»Academia, împreună cu Mine, poate fi mândră, că concepția și munca românească au ridicat în țara lui Mircea clădiri și așezăminte însemnate, cari—doresc—să rămâie neperitoare.

»Urez din suflăt ca sesiunea Academiei din anul acesta să fie spornică. Carol

Doze statuie.

Doze statui sunt plănuite a să ridica în curând în România, în amintirea la doi bărbați din cei mai mari, ce i-a avut neamul românesc: lui Cuza-Vodă în Iași și lui Alexandri în București.

Pentru statuia lui Alexandri sunt adunați la Academie aproape 80 mii de lei. Incasările continuă. Alexandri, cum știm, mai are o statuie în Iași.

Pentru statuia lui Cuza-Vodă s'a află adunați aproape 75 mii de lei, de un comitet în Iași. Comitetul în ședința sa dela 3/16 Maiu a ales o comisie, care are să începă lucrările pentru facerea cât mai curând a statuiei marelui Domn.

Foc uriaș.

Șăptămâna trecută Luni la 7 ore dimineață un foc uriaș a izbucnit în București, la gara Filaret. Focul s'a iscat din un cărbune, căzut dela o mașină de-a trenului. Cărbunele aprins a căzut în o scursură de ulei, care luând foc, s'au aprins nește butoai pline cu ulei și păcură. Aceste au plesnit și au împrăștiat focul, care numai cu mare greutate a putut fi stins, la zidirile economatului, la magazine și la vagoane, pline cu lemne, paie etc. Paguba s'a urcă la 1 milion și jumătate de lei.

Muzeul »Asociațiunii«.

(Urmare).

Pentru noi, cari suntem lipiți pământului de sărăcie, cari n'avem nici o sumă în bugetul Asociațiunii pentru înzestrarea Muzeului, e dela sine înțeles că lucrările nu pot înainta. A aduna toate dovezile trecutului nostru, toate comorile artei țărănești și toate obiectele, cari ne sunt indispensabile pentru cunoșterea vieții poporului românesc, fără a avea la îndemână mijloace materiale și oameni devotați cauzei, e o problemă cât să poate de grea. Atunci, când s'a făcut zidirea pentru »Muzeul Asociațiunii« s'a scăpat din vedere, că înzestrarea, instalarea și întreținerea lui reclamă cheltuieli însemnate, fără de cari e menit să rămână o instituțiune predestinată morții.

Dar stăm în fața unui lucru împlinit. Palatul există iar odăile unui etagiu întreg nu pot rămânea goale. Muzeul trebuie făcut! Și încă cât mai repede!

Dacă ne vom încrușișa mâinile pe piept și vom ridica din umeri în fața greutăților, gândindu-ne cum ar fi fost mai bine să se facă toate dela început, nici Muzeul nici neamul românesc nu va câștiga nimic.

Nu există greutate, care să nu se poată învinge prin muncă și stăruință.

De aceea datoria noastră e să înzestram »Muzeul Asociațiunii« cu mijloacele pe cari le avem, și dupăcum spuneam, cât mai curând, căci străinii și mulți amatori adună, pe capete, toate lucrurile vechi și prețioase, cari ar trebui să rămână o avere națională păstrată cu sfințenie. Cu cât ne vom apuca mai târziu de lucru, cu atât va trebui să alergăm mai mult ca să culegem doar rămășițele ce au scăpat de ochii străinilor. După obiectele cari ajung în România poate n'avem motive să ne pară rău, fiindcă acolo sunt păstrate și arătate ca produse ale spiritului românesc. Der cele cari ajung în mâna străinilor, în mare parte, sunt pierdute pentru noi. Soartea lor o vom arăta probabil altădată, cu date luate din publicațiunile străine.

Trebue deci să începem a aduna, până mai e timp, toate obiectele vechi și de artă.

Dar cum? Cine? »Muzeul Asociațiunii« nu dispune de mijloace ca să angajeze mai multe persoane, cari să cutreere toate ținuturile românești spre acest scop; n'are bani să cumpere obiectele ce să găsească, și în cinste nu le pres dau oamenii.

Așa este! Suntem însă de credință că voința, puterea noastră morală și însuflețirea pentru idee poate face minuni.

Creдем că fiecare dintre noi poate aduna o mulțime de obiecte și fără parale, iar când cele mai prețioase nu s'a pot primi gratuit fiecare poate jertfi o sumă neînsemnată pentru o instituțiune națională, care va vorbi lumii întregi și generațiilor viitoare despre vrednicia noastră.

În primul rind invităm despărțămintele Asociațiunii să aranjeze expoziții cu ocazia adunărilor cercuale, dând premii celorce vor expune lucruri de artă vechi, cari să vor reținea pentru Muzeu, chiar dacă vor trebui cumpărate cu bani.

Preoții și învățătorii cari sunt aproape de tezaurul artei populare și cari să învîrt zilnic prin casele țărănilor, cu prea puțină osteneală pot fi cei mai prețioși colaboratori ai »Muzeului Asociațiunii«. Facem deci apel călduros către toți preoții și învățătorii noștri să începă a aduna tot felul de obiecte vechi și de artă din satul lor, gândindu-se că atunci când măntuiesc de peire și de înstrăinare asemenea comori, își îndeplinesc cea mai sfântă datorie față de trecutul neamului românesc. În alte țări, chiar și la Unguri, colecții de cei mai harnici ai Muzeelor sunt preoții și învățătorii. De ce nu ar putea fi și ai noștri? — De transportul obiectelor adunate să va îngriji Muzeul nostru îndatăce va fi avizat. (Va urma.)

Convocări.

Membrii »Reuniunii de înmormântare din districtul protopopesc gr.-cat. (Nagyszeben) Sibiu« pe baza statutelor aprobate de dl ministru reg. ung. de interne sub datul 7 Martie 1909 Nr. 12987/V-a. ex 1909, prin aceasta să conchiamă la adunarea generală constituantă, ce să va ținea Duminică în 6 Iunie st. n. a. c. la 10^{1/2} ore a. m. în biserica parochială gr.-cat. din Sibiu, cu următoarea ordine de zi:

Alegerea unui director, unui casar, unui secretar și a 12 membri în consiliul de direcțiune cu mandat pe 3 ani.

Sibiu, în 25 Maiu 1909.

Nic. Togan m. p. Romul Botezan m. p.
protopop, preșident interim. secretar interim.

P. T. Membrii »Casei de păstrare« (reuniune) în Săliște, sunt invitați din incidental aniversării a 25-a dela întemeierea institutului la

Adunarea generală festivă ce să va ținea Marți, a treia zi de Rusalii în 1 Iunie n. (19 Maiu v.) a. crt., la 10^{1/2} ore a. m., în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște pe lângă următorul

Program:

1. Serviciul divin în biserica cea mare.
2. Deschiderea și constituirea adunării în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște.

3. Conferința profesorului Dr. Ioan Lupuș. »Reprivire asupra trecutului reuniunii«.
4. Ratificarea actelor făcute de direcțiune întru sternalizarea aniversării.

5. Problemele reuniunii în viitor.

6. Închisura adunării.

7. Autenticarea procesului verbal în plenul ședinții.

După exhaustarea programului să va servi o masă comună.

Din ședința adunării generale ținută la 25 Martie 1909. Direcțiunea.

Starea noastră economică și mijloacele pentru îndreptarea ei

de Romul Simu

membru al secției economice a »Asociațiunii«.
(Urmare.)

2. E timpul suprem ca mecenajii noștri, urmând exemplele de marimozitate ale câtorva înaintași, să înființeze fonduri și fundațiuni pentru ajutorarea elevilor de meserii, a calfelor și meseriașilor.

Lipsa sutoarelor să simte acum neasămănat mai mult pentru formarea de reprezentanți harnici pe terenul economic, decât pentru carierele avute în vedere până acum aprospe de totalitatea mecenajilor noștri, trecuți la cele vecinice.

3. Să sprijinim din tot sufletul reuniunile de sodali și de meseriași înființate, și acolo unde mai e trebuință de ele să le înființăm.

Să imităm pretutindenea lucrarea ce desvoaltă cele mai harnice reuniuni de acest fel.

Să dăm mai cu seamă educație bună tineretului nostru dela meserii.

4. Peste toate să sprijinim pe meseriașii noștri, cumpărând marfa trebuincioasă dela ei; să le stăm într'ajutor ca să-și înființeze însoțiri de valorizare și să-și învrednicim de mai multă considerație în societate.

Ce am spus că să impunem pentru crearea unei clase vrednice de meseriași, să potrivește și pentru crearea unei clase de comercianți.

Este de neapărată trebuință să facem pașii necesari pentru îndrumarea tineretului nostru celui mai distins pe cariera comercială.

Scoalele noastre mai ales au foarte mult de făcut în această privință; nu mai puțin părinții cu stare bună materială, cari pot să-și pregătească mai bine pe fii lor pentru cariera comercială și să le pună la îndemână și ceva zestre când ei să aranjează pentru prima dată.

Prin crearea de fonduri și fundațiuni să atragem puteri distinse pe cariera comercială și să obicinuim tineretul nostru din școli a nu rivni tot

numai la salariu și budget, iar absolvenții școlilor comerciale să nu să pună numai în serviciul băncilor, ci să caute a-și crea pe cariera comercială, prin hărnicie, păstrare și caracter, situație independentă.

În fine pe puținii noștri comercianți dela sate și orașe să-i sprijinim cu căldură, cumpărând marfa trebuincioasă dela ei.

*

După aceste să mai zăbovim, d-lor și doamnelor, câteva momente asupra instituțiilor noastre economice financiare, ca apoi să terminăm.

Între instituțiile noastre economice financiare, cele mai de seamă sunt fără îndoială, băncile.

Am avut trebuință de bănci, spiritul timpului le reclama, și le-am înființat. În tim de 36 de ani s'm ajuns să avem un număr frumos de bănci, aproximativ 160, cu filiale și sucursale cu tot vre-o 200.

Arăse în toate orașele cu populație românească avem cel puțin o bancă sau măcar o filială; în unele avem câte două și chiar trei. Nu lipsesc nici chiar sate cu câte două bănci.

Numărul actual al băncilor noastre este considerat a fi de ajuns.

Prin asocierea lor »Solidaritatea« și prin o lucrare înțeleaptă și binecumpănită, băncile actuale vor putea să-și consolideze situația proprie și să facă servicii reale și foarte prețioase dezvoltării economice a poporului nostru.

Nu ar fi tot așa dacă tendința pentru înființarea de bănci s'ar menține, și dacă numărul lor s'ar spori și pe mai departe — în sate și orașe — în proporția de până acum.

În acest caz ele ar deveni desigur, în loc de binefacere, o calamitate.

Da să nu ajungem cu băncile noastre în acest stadiu primejdios, conducătorii acestora, nu tragem la îndoială, vor pregăti calea, ca băncile noastre să ia cu succes rolul băncilor moderne, înlesnind producția și circulația și angajându-se treptat și cu circumspecțiune în întreprinderi comerciale și industriale.

Noi de fapt nu facem azi, în mare nici negoț de bucate, nici de vin, nici de lemne și nici de alte produse agricole.

Nu avem societăți mari și puternice pentru exploatarea pădurilor, n'avem mori cu vapor, fabrici de mașini agricole, de cărămizi, de ciment, de asfalt, de ceramică, de spirt, de zahăr, de tors, de postav, de hârtie, pentru fabricarea berii și nici stabilimente de electricitate ect.

Chemarea băncilor noastre este să lucreze pe viitor mult, foarte mult și în această direcțiune, și cu atât mai mult pentru că materialul și în parte și alte condiții indispensabile nu ne lipsesc.

(Va urma.)

Calitatea lânii.

Calitatea sau felul lânii atârnă foarte mult dela chipul în care să nutresc oile. Două oi de același soi și cu lână asemenea, dacă una e pusă pe îngrășat, iar cealaltă să nutrească mai slab, de ja la tunsul cel mai apropiat vor da o lână de fel foarte deosăbit. Lâna oilor îngrășate este mai lungă, mai aspră și nu așa de elastică ca la celelalte oi. Deschilirea aceasta cu timpul să arată tot mai lămurit, căci lâna oilor îngrășate după 2—3 generațiuni să schimbe în astfel de măsură, încât abia să poate cunoaște, că oile sunt de același soi. Cultura schimbă pământul, oamenii și popoarele, tot așa schimbă și animalele, astfel și lâna și pe purtătoarele ei.

SFATURI.

Costă de pe spatele vitelor să formează din ouăle depuse de insecta numită streche. Înțepătura strechei, când își vâră ouăle sub pielea vitei, pricinuesc dureri mari; de aceea vitele când aud strechea bâzâind, pun coada pe spinare și o iau la fugă. Din ouăle depuse sub pielea vitelor să formează în cursul iernei niște vermi groși, cu capul negru și cu o gură puternică, cu care tot sug din carnea vitei. Prin lunile Mai și Iunie vermuleții aceștia numiți coși, ies de sub piele și cad jos, unde să prefac în nimfe, din cari apoi ies strechea.

VESELIA.

— Foița glumeată a »Foi Poporului«. —

Pe când avea și vulpea boi...

— Poveste veselă. —

(Urmare și fine).

— Pieri de pe-aici, hoț netrebnic și nerușinat ce ești — zise vulpea către lup. Tu m'ai sărăcit javră... Păcat de Dumnezeu să mai faci și tu umbră pământului.

— Ba nu zău, vecină, lasă-mă 'n păcatele mele, mai bine dă-mi o îmbucătură, sau dacă nu, spune-mi de unde ai prins peștele, că văd c'am ajuns să postesc acu' la bătrânețe, dacă până am fost holtei n'am postit.

La vulpe îi vine un gând de răsunare.

— Du-te coala 'n vale și-i da de un heleşteu, moaie-ți coada 'n apă și las-o acolo până dimineată, că-i prinde pește de să mănânci cu toate rubedeniile tale și tot să mai rămână.

Lupu ascultă și face cum îl sfătui vulpea.

Dar cum era iarnă pe vremea aceea, dimineața mai scoate-ți lupule coada, dacă mai poți! — Înghetase.

Trece un flăcău nebunatic pe-acolo, vede lupul și pune-te băte, la el cu măciuca și dăi! și dăi! — de răsunau văile.

La urmă să rupe coada lupului, iar el dacă să vede scăpat, o ia la goană întinsă ca înaintea focului. Oamenii de pe cale după el, ca după tâlhar.

— Nu lăsați măă! Haidi-di-ha-a-a!

Dar, în sfârșit, a scăpat cu sufletul în oase. Acum alt năcaz! Lup fără coadă cine foc o mai văzut și rogu-te lupul nostru încă în pădure avea să vecuiască și doar' ținea și el, la ce să cade, și știa, că are să-și facă neamul de rușine, dacă s'ar purta așa în ochii lumii.

Lup fără coadă! Năcăjit bietu, de nici să-i fi ars curțile, nu alta.

De mai da pe la stână, aveau să rădă și ciobanii, să rădă și câinii, ba să te rădă și copiii ciobanului.

— U! mă, lup fără coadă!

Intr'o zi îl zărește cumătră-sa. Și râdea bat'o găinele, de-i curgeau lacrimile.

— Lasă-mă 'n pământ vecină hăi, că de când cu boii tăi, vai de zilele mele. Mai bine să nu trăești. Acu', pe lângă alt năcaz, să mai rămân și fără coadă, — să ajung de batjocura neamului lupesc. Grele zile...

— Vai prost mai ești cumetre, prost rău. Te tânguiești pentru un lucru de nimica. Dacă îmi aduci un fuior, un pumn de rășină, cremene și amnar o să ai eară coadă ca toți lupii. Hai, pleacă și nu mai fi prost.

Iute să repede lupul, voios nevoie mare, o ține ață la bordeiul pădurariului, în marginea pădurii și, el va ști cum, apucă la fuioarele pădurării și, în vreme de o pipă de tutun, hai înapoi, de s'a minunat și isteafa vulpe.

— Acum șezi aici cuminte, cumetre lupule, și închide ochii, că îndată îți crește coada la loc — cât ai bate 'n palme.

Și să pune vulpea dracului și leagă fuiorul la lup de scurtătura de coadă ce i-a

Coșii trebuiesc nimiciți. Omorându-i sub piele le pricinuim mari dureri vitelor. Ii putem nimici, fără a cauza dureri, astfel: Tandem părul vitelor, și locurile cu coși le ungem cu terpenin, în care punem oleu de in și acid sulfuric. De această unsoare pier coșii.

Ear vara să pot feri vitele de streche, dacă le ungem cu apă sărată sau cu unsoare de pește amestecată cu spirit de vin și cu piatră pucioasă.

NOUȚĂȚI.

— „Asociațiunea“ pentru Eminescu. Am amintit, că în vara aceasta să vor aranja serbări comemorative (de aducere aminte) în amintirea marelui nostru poet Eminescu, din prilejul împlinirii de 20 ani dela moartea lui. Cum aflăm, în Sibiu asemenea să va aranja din partea „Asociațiunii“ o serbare comemorativă în sala festivă a Muzeului. Venitul serbării să va da pentru fondul monumentului, ce să va ridica lui Eminescu în București.

— La fondul pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor români din Sibiu au mai dăruit: Petru Moga, măestru tranțelar, în amintirea mamei sale Ana Moga n. Tincu 10 cor.; Ioan Hamza, prot. (Zer-nești), soția sa Aurelia n. Chiorniță și copiii lor Traian, Elena, Voicu, Lucian, Viorica și Aurelia, căsătorită Nan (Râșnov), 2 cor.; Ioan Albu, sod. cizmar, 20 bani și Simeon Florea, măestru măsar (Săcel) 3 cor.

— La „Reunirea română de agricultură din comitatul Sibiu“ au fost primiți următorii membri ordinari: Filip Modran Nr. 39, econ., Nicolae Ciora, primar, Constantin Todoran Nr. 116, econ., Ilie Crăciun, cassar, Nicolae Dordea Nr. 89, econ. și Simeon Iacob, v.-primar și comandantul pompierilor, toți din Bungard.

— Roze negre. O veste ciudată vine din capitala Rusiei. Zice că acolo să prăsesc roze sau trandafiri negri. Anume florariul Vladimir Pușcorin din Petersburg după încercări grele de zeci de ani a isbit să dea omenimei și această minune. Până acum a altoit numai câteva trunchiuri. Trandafirii negrii zice că sunt de o frumusețe minunată. O roză neagră costă acum în Petersburg câte 60—70 ruble, adică cam 300 coroane.

— Pagubele viilor. Din Arad să scrie, că înghețul din zilele trecute a stricat mult viilor de acolo. Până acum s'au înștiințat la direcția financiară 150 de proprietari de vii păgubiți, ca să li să șteargă darea. Au fost tare stricate cu deosebire viile de pe lângă linia ferată și cele mai depărtate de oraș, în cari abia va mai fi ceva roadă. Mai puțin au suferit viile dela Gai.

mai rămas, mai meștereste încoace, mai încolo, pune mâna pe amnar, scapără o schin-teie în caerul de cânepă și-i gata.

— Sus cumetre, că acum ești lup și tu ca toți lupii. Hai, aleargă una să se li-pească bine, că uite, și-se și intraurește coada — vezi așa, bine... și mai tare și mai tare.

Și lupul fugea ca un smintit. La început de părere bună, c'a scăpat de rușine și bucuros de coada lui în fața focului, — dar, mai la urmă, când a început să i se intraurească și blana și să-l ardă bobotaia — s'a prăpădit prin desisuri, de nu l'a mai întâlnit vulpea până-i hău, poate nici astăzi.

De atunci coadă de fuior la lup n'a mai văzut om pământean, dar zău nici vulpe cărând lemne prin pădure cu carul ei și cu boii ei. Nu mai chiorăsc puii de cioară minunându-se și iepurele șoldan să poate odihni din partea asta, dacă-l vor lăsa alții în pace.

Asta s'a întâmplat, pe când avea și vulpea boi...

Din „Amicul Tineimeii“.

A Melin.

— Nenorociri pe căile ferate. Trenul accelerat dintre Cluj—Brașov a zdrobit la Dârste pe un cantonier, (boacter) care lasă după sine o văduvă și opt copii.

— La gara Colțul Târnavelor (Küküllő-szeg) la Baj s'au ciocnit săptămâna trecută două trenuri de marfă. S'au răsturnat 12 vagoane.

— La fondul masa învățăceilor meseriași (episcopul N. Popea) an mai dăruit; Demetriu Andreiu, sodal faur, 1 cor.; Octavian Vestemean, învățacel tipograf, 50 bani; Nicolae Barbu (orig. din Gurarâului) inv. cizmar 1 cor.; Vasile Florea (orig. din Cunța) inv. croitor, 50 bani; Ioan Iosif (orig. din Săcel) inv. măsar, 1 cor.; Victor Tordășian, 10 bani; Ioan Mocanu, sodal lăcătuș, 1 cor.; Iliș Milca, Mehanic (București) din prilejul căsătoriei sale cu dsoara Cornelia Nicoară (Cincu mare) 5 cor.; și George Tomuș, inv. lăcătuș (Sibiu) 1 cor.

— Căzut din al 35-lea etajiu. „America“ din Cleveland scrie următoarele: În New-York fiind sute de mii martori oculari, din al 35-lea etajiu (contignație) al zidirei companiei de asigurare „Metropolitan“ dela o înălțime nu mai puțin ca de 430 urme a căzut pe pardoseala străzii un nenorocit întreprinzător. Lucrau chiar la coperitul zidirei unde era de față și nenorocitul întreprinzător Tomas Mortimore. Era aproape de sfârșitul lucrării, când antreprenorul vrând a-și arăta curagiul să duse la marginea zidirei. El privea publicul de jos cu fior și cu inimi înghețate. Cutezătorul odată să întoarcă către lucrători cu aceste cuvinte: „Intru adevăr o privești frumoasă de aici“. În acest moment un vânt teribil face ca el să-și piardă echilibrul, prin care a fost adus la nefericirea de a cădea dela înălțimea norilor în afanizarea amețitoare. Publicul de jos înfiorat privea cum nenorocitul venia prin aer la vale. În decursul căderii a făcut vre-o 4 întorsături. Căzând jos trupul întru atâta s'a deformat încât nicidecum nu s'a mai putut privi de trup de om, — ci s'a prefăcut pe trotuar într'o masă de carne. Medicii au constatat că n'a suferit nici o durere, deoarece încă în aer în urma unei gute puternice a fost mort.

— Despărțământul Agnita al „Asociațiunii“ va ținea a treia zi de Rosalii o întrunire culturală în comuna Sășăuș, la care să invite toți membri și binevoitorii despărțământului.

— Să nu omori. În orașelul Kladno (Boemia) la asentarea ce s'a ținut zilele aceste, trei feciori au venit cu un steag negru, pe care era scrisă porunca a V-a: „Să nu omori.“ Feciorii au fost prinși.

— Premiat. Bunul scriitor de novele dl I. Agărbiceanu, preot în Bucium-Șasa, a fost premiat pentru munca s'a literară cu suma de 300 cor. din partea despărțământului Abrud-Câmpeni al Asociațiunii. Premiul a fost pus la dispoziția despărțământului de către banca „Auraria“ din Abrud, ca să fie dat celui mai bun scriitor de pe teritoriul despărțământului.

— Pățania cadeților. Foia „Politica“ scrie, că 11 cadeți din școala militară dela Camenița au voit să fugă și să între în armata sârbească. Ei sunt Sloveni și au scris hotărârea lor ministrului de războiu din Sârbia. Acesta însă a trimis scrisoarea cadeților direcțiunii școlii militare din Camenița. Cadeții vor fi aspru pedepsiți.

— În America ca și acasă. Un fost detectiv din Budapesta, Pintye György, a fabricat bani falși la Arad, dar fiind descoperit, o fugit la America. Acum să scrie din America, că Pintye nici acolo nu s'a lăsat de meșteșug, a făcut și acolo bani americani falși și a fost arestat.

— Acasă. Din Arad să vestește, că prin conzulatele austro-ungare din America au fost trimise acasă, în comitatul Arad 80 de familii emigrante. Afară de aceste în comitatul Aradului sosesc și alți emigranți acasă.

De altă parte din câteva locuri ale Americii de nord ni s'a scris zilele aceste, că și acum e puțin lucrul în fabrici și foarte mulți lucrători stau fără lucru. Aviz celor ce au de gând să emigreze.

— La fondul de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români“ din Sibiu pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: George Tutoiu, învățacel rotar, 40 bani; Ermil Borcea, funcț. la „Transilvania“; Constantin Pop, funcț. la „Albina“; Semproniu Lupăș, Tim. Popovici, prof. sem., Dem. Stinghe, funcț. la „Albina“, Dr. Lucian Borcia, adv. Miorica Tordășianu și Dr. Valeriu Ghibucand, de adv. câte 20 bani; Aron Lupean, c. și r. oficial superior militar, în amintirea soției sale Ana, 2 cor.

— Sultanul fricos. Să știe, că fostul Sultan, Abdal Hamid, era foarte fricos, își temeă viața, pe semne din pricină, că domnea ca un tiran.

Sunt o mulțime de anecdote, cari ne arată pe Sultanul mereu frământat de gândul, că supușii lui vreau să-l omoare.

Iată unele din aceste:

Odată sosise în Constantinopol o comedie, în care să arăta cu nește păpuși de ceasă, cum a fost ucis țarul Alexandru II. Sultanul dădu porunca să fie alungați din oraș comedianții, zicând:

— Nu este de lipsă a învăța poporul cum să-și omoare pe domnitorul său.

Când a fost ucis regele Italiei Umberto, foilor turcești Sultanul nu le-a dat voie să spuie întâmplarea adevărată, ci au trebuit să scrie, că Umberto a murit pe neașteptate în — apărindere de plumâni.

Odată Sultanul a primit în audiență pe princessa de Reuss. Princessa a zis către el, că să iase cât mai des printre popor și soldați, căci în chipul acesta să face poporal. După ce a plecat princessa, Sultanul zise celor din jurul lui:

— Oare ce interes are femeia aceasta, ca eu să fiu omorît?

— Au plecat la târg de vite. Dialogul vesel cu acest titlu scris în versuri de vrednicul învățător Emanuil Suciu și publicat în foaia noastră, a iesit în broșură. Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra lui, cu deosebire a acelor, cari dau reprezentării pe safele noastre, dialogul fiind foarte potrivit pentru a fi reprezentat pe bină. Prețul 30 bani.

De același autor au mai apărut: „Țiganul cătană“, comedie într'un act scrisă în versuri, a II-a ediție 30 bani „Dragoste copilărească“, dialog 16 bani „Țiganul în căruță“, dialog scris în versuri, a II-a ediție 20 bani. Broșurile acestea să pot procura dela autor în Măgăreiu, u. p. Bürkö; (N.-Küküllő vm.) care primește prețul singuratecelor broșuri și în mărci postale. plus 5 bani porto. Prețul este a să trimitte înainte, căci cu rambursă nu să trimit cărțile. Să mai află de vânzare la Librăria Arhidiecezană și W. Krafft în Sibiu, asemenea la „Librăria Sem. teologic gr.-cat.“ în Blaj. Dl Suciu roagă și pe calea aceasta pe domnii învățători ca să îl încunoștiințeze prin o „invitare“ a petrecerii, unde figurează în programa producțiunii vreuna din susnumitele anecdote.

— Un toast politic. Mai mulți conzilierii (sfetnici) de-ai cosiliului comunal din Viena au făcut o călătorie în Croația și prin ținuturile locuite de Croați. În Agram, capitala Croației, s'a dat în cinstea lor o cină, unde s'au rostit și toasturi politice.

„Kel. Ert.“ e informat din Agram, că conzilierul Langer a zis în toastul său, că Vienezii s'au putut încredința, că Croații sunt supuși credincioși ai Habsburgilor. Și-a exprimat apoi dorința, ca toate ținuturile locuite de Croați să se unească în un mare stat croat, sub stăpânirea Habsburgilor.

Vorbirea aceasta a fost primită cu aplauze.

Un conzilier vienez ar fi zis în o vorbire a sa, că Croații trebuie să urmeze politica de „Los von Ungarn.“ (Rupere dela Ungaria).

— Paroch în Boj. Cum cetim în „Unirea“, preotul disponibil Basiliu Podoabă, fostul director al băncii „Economul“ din Cluj, a fost numit paroch în Boj (tractul Cojocnei).

— Cununii. Mărioară Popescu (Totou) și Ioan Prălea își celebrează cununia religioasă, Luni, a 2-a zi de Rusalii, 31 Maiu st. n., a. c. la 11 ore a. m., în biserica greco-orientală din Totou.

— Carl Maassl, supralocotent și Anna Maassl născ. Lissai, căsătoriți.

— Elena P. Vintilă și Nicol. Șerban își serbeză cununia în Dumineca Rosaliilor, 17/30 Maiu c. în biserica gr. or. din Sibiu sub. inf.

— „Solidaritatea”, însoțirea băncilor noastre își ține prima adunare generală ordinară la 31. Maiu, (a doua zi de Rusalii) în Săliște, în sala festivă a școlii. La ordinea zilei sunt 10 puncte. Adunarea e convocată de prezidentul »Solidarității«, dl director Part. Cosma. Cu sfârșitul anului 1908 însoțirea a avut venit curat de 1635 cor. 94 bani, apoi 85 membrii (bănci), cu 221 cvote fundamentale à cor. 200.

— Cazuri de moarte. Nicolae Popescu, profesor pensionat din Blaj, asesor cons. etc. a reponat în 17 Maiu c. în vârstă de 66 de ani.

— Maria Varza a reponat în Viena în 16 Maiu c. în vârstă de 35 de ani. Pe reponata o deplâng Nicolau și Maria Roman, părinți, Nicolau Varza, soț, Traian, Octaviu și Cornel fii și alte rudeni.

— Deschiderea scaldel aeriane și de lumină. Săptămâna trecută s'au deschis de nou în Sibiu pentru sezonul de vară scaldă aeriana și de lumină, a dlui Gustav Heinz, în Badgasse Nr. 10.

Așezământul cum să știe nu e o întreprindere de speculație, ci ca și scaldă populară, e umanitară. Are două despărțăminte pentru dame și domni, aranjate foarte frumos și comod, cu spaț și întocmire de gimnastică și jocuri gimnastice, sport etc. cu cabine bine aranjate, cum și spațuri de odihnă etc. Atragem atenția publicului asupra acestui așezământ, care e deschis toată vara, zilnic dela 6 ore dimineața, până la 8 sara. Prețurile sunt de tot mici.

Convocare. În conformitate cu hotărrea adusă în ședința de comitet dela 23 Martie n. 1909, a Despărțământului Cluj, — al »Asociațiunii« avsm onoare a convoca pe a II. zi de Rusalii, Luni în 31 Maiu n. a. c. adunarea cercuală extraordinară în comuna Feneșul-săsesc. Din program amintim: Raportul comitetului. Alegerea unei comisiuni de 3 membrii pentru censurarea raportului general, încasarea taxelor dela membrii vechi și pentru înscrierea de membrii noi și raportul ei. Prelegere populară. Deschiderea expoziției de vite cornute aranjată de membrii »Tovărășiei ocazionale pentru asigurarea vitelor în Feneșul-săsesc«. Deschiderea expoziției de lucruri de mână și țesături țărănești. La 8 ore seara prelegere populară cu schiopictonul. La aceasta adunare sunt invitați toți membrii despărțământului nostru și toți aceia, cari să interesează de binele și luminarea poporului nostru și de înaintarea Asociațiunii. Eugen Pop Păcurariu director. Dr. Valentin Poruțiu secretar.

— Dicționarul numirilor de localități cu populațiune română din Ungaria, cu acest titlu a apărut în tipar o carte, de dnii Silvestru Moldovan, redactorul foaiei noastre și Nicolau Togan, protopop, alcătuită din înșărcinarea »Asociațiunii pentru liter. rom. și cultura poporului român«. Cartea să estinde pe 354 pag. și e împărțită în 3 părți: Partea generală, în

care să înșiră în rând alfabetic toate comunele, în cari să afli Români, cu numirile române, ungurești și unde sunt, și nemțești și latine, apoi cu date statistice: comitatul, cercul, locuitorii, parochiile, postele etc. Partea aceasta cuprinde vre-o 4300 de comune și cătune. Partea a doua cuprinde șirul numelor de comune ungurești și românești, a treia nemțești și românești. Cartea este de mare însemnătate și vom mai vorbi ocazional despre ea. Prețul 5 cor. Pentru România 6 lei. Să capătă în toate librăriile.

— Și în Anglia au început a să îngrijii de dinții băieților de școală, instituind în cele dintâi școale ale Londrei, Edinburgului etc. cum sunt Wellington College, Malborough, Harrow College etc. dentiști de școală, cari vizitează dinții băieților și fac raport părinților despre starea dinților la copii. O îngrijire regulată a gurii, corespunzătoare tuturor cerințelor igienei moderne cu un mijloc de curățire ne-strictăcios, cum e d. e. Kalodontul, valorat de ani de zile, pentru păstrarea sănătății noastre este de neincunjurată lipsă și nu să poate îndestul recomanda părinților. 27 1—1

— Fundațiunea Șuluțană. Directoriul fundațiunii Șuluțane și-a ținut ședințele, după cum am vestit, în 18 și 19 Maiu c. în Blaj. S'au revăzut socotelile, cari s'au aflat în ordine, s'a aprobat preliminarul de spese etc.

Averea curată a fundațiunii la sfârșitul anului 1908 e: 1.030.120 37 cor. În anul 1908 a crescut cu 30'378'80 cor. dovadă despre administrarea bună a fundațiunii, ceea ce s'a constatat cu multă bucurie în directoriul.

— La înclinări pentru vărsare să poate avea ușor ajutor. Adaugem laptelui în loc de apă o fiertură de »Kufek« și urmarea este o mistuire bine regulată și dezvoltarea priincioasă a copiilor. »Kufek« este nutrimentul cel mai bun, ea împedecă și delatură repede și sigur, ca nici un alt preparat, vărsarea, diaree, catarul de intestine etc. 214 1—1

Producțiuni și petreșeri.

IN ABRUD.

Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur aranjază Luni în 31 Maiu st. n. a doua zi de Rosalii 1909 un maial în grădina dlui »Ince« din Abrud. Inceputul la 3 oare d. a. Venitul este destinat în favorul școlii Reuniunii.

IN LUPOAIA.

Tinerii țărani români din Lupoia aranjază o producție decl-teatrală împreună cu dans Joi, în 3 Iunie, st. n. c. (sf. Const. și Elena) în sala școlii de acolo. Venitul curat e destinat fondului de provedere al elevilor cu revizite scolastice. Programul constă din 4 puncte.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRȚIEI.

Il. I. Bâj. în Vis. (Basarabia). Am trimes 2 Calendare. Pentru cartea Electro-Vitalizer adresează-te în Bpesta, la adresa dată în foaie. Noi nu o avsm.

Ir. Duwl. în Leleşel. Cere cataloage de cărți dela librăriile de aici: Librăria archidiecezană și Librăria W. Krafft. Le capeți gratis. Acolo găsești ce-ți trebuie cu arătarea prețurilor.

Ab. Nr. 2276. Nu-i avsm toți. De ce nu-i păstrezi?

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla foarte ușor
Rufe, fără mult zor:
Săpun »Schicht« de-i întrebuința
Mult năcaz fti va cruța.

Puterea de curățit minunată, intensivă
Săpunul-Corb a lui Schicht
să bazează pe modul propriu de fabricare a acestuia și a alegerii celei mai îngrijite a materialelor brute!

Săpunul-Corb a lui Schicht
cruță mâinile, rufe! Cruțăm cu el osteneală și năcaz și sănătatea. Economizăm bani, timp și lucru. **30,000 cor.** garanță pentru curățenie.
112 2—8

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Cea mai bună pogace pentru câni
este și rămâne
Pogacea pentru câni a lui Fattinger
care dintre toate mijloacele de nutrițiune de acest soi posedă cea mai bună compoziție și efect de nutriție.

50 Kg. Cor. 28— 5 Kg. liber de porto Cor. 8'30
Puppy-Bisquit a lui Fattinger
pentru câni tineri.
50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 8'50
Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci Tattinger patent pentru câni și nutremânt pentru galite H. Polsterer (proprietarul și întemeietorul fabricii) în Wiener-Neustadt.
Preste 250 de prime premii.
Mijloacele de nutrițiune ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 104 6—26

Un oțățean ungar să bea numai apă minerală din Ungaria.

Ape minerale ungare Soc. pe ac. de comunicație și export,
Budapesta, V. Bathy-utca 5

aduce în circulație exclusiv numai ape minerale naturale ungare.

Prețul unei cu schimbul sticlelor: 55 14—19

- Boldizsár de Borsec, contra boalelor cronice de stomach C.—
- Isvorul principal de Borsec, regele apelor minerale, contra podagrei. > —
- Kossuth de Borsec, contra anemiei > —
- Matild de Bodok, apă miner. alcalică > —

- Baross, contra boalelor de răunchi C. —
- Borhogyi, pentru ușurarea urinării > —
- Boholt, apă de recreație > —
- Elópatak, contra gălbînării : > —
- Maria de Felsórákos, c. cat. de gătlej > —
- Hargitaliget, apă recreatoare > —

- Horgász, deșteptătoare de apetit . . . C.—
- Kászon isvorul principal (Salutaris), cu conținut de iod și lithium. > —
- Repat, apă minerală > —
- Selters săcuiesc, contra boalelor de stomach cronice > —
- Stoiceni (Stoica), contra diabetei > —

Intrebați pe medicul Dv. și veți vedea, că succesul vindecător al

apelor minerale naturale

și gustul lor plăcut, nu să poate compara cu al altor ape fabricate.

Cu apele noastre minerale ungare pot fi înlocuite toate apele vindecătoare din străinătate.

Depozit principal la dnii Lud. Fuohs și I. B. Misselbacher în Sibiu.

Prăvălie și trafică.

Intr'una din comunele Țării-Oltului, din jurul Făgărașului, să află de închiriat o **prăvălie și trafică** în loc foarte potrivit, de frunte, în mijlocul comunei și e singură prăvălie din loc. Aranjată cu tot felul de mărfuri, care să predă cu preț potrivit. Constă din trei odăi de zid, pivniță, grajd, curte și grădină.

Pentru informații mai de aproape, doritorii a să adresa la administrația foii, care va da adresa proprietarului. 117 3-8

13 bucăți

acții de-ale »RACOTANEI« sunt de vânzare. Informații în administrația »Foi Poporului«. 120 3-3

Nr. 316-1909

131 1-1

Publicațiune.

Publicăm, că edificarea școlii comunale de aici să licitează minuendo în 26 Iunie st. n. 1909 la 11 ore a. m. în localul cancelariei comunale. Prețul de strigare: 48,900 coroane. Vadiu: 4890 cor. Condițiile de edificare, planul și preliminarul edificării să pot vedea în cancelaria comunală.

Szunyogszék (Țânțari) în 18 Maiu 1909. Primăria comunală.

Baiă de cură de rangul prim.

LIPIK

vindecă sigur

toate catarurile a pielii mucoase (de flegmă), organele de mistuire, diabetes, durerile de încheieturi, boalele de copii și de sânge. Prospect trimite direcțiunea băilor Lipik (Slavonia). 95 1-3

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 86 19-

La toți producenții și negustorii de vinuri

A apărut și să ață de vânzare în toate librăriile

Evidența vinului, în 3 limbi.

În adnex în limba română și germană: Dispozițiile mai importante ale legii despre vin și ordinațiunea de executare (7 pagini cvar mare) și exemple de modele pentru întroducerea în evidență, separat pentru intrate și esite.

Ediție mică 4° mare, 20 pag. leg. à Cor. 1.-
" mare 4° " 50 " " 1.80
(Hărțile durabile, intrate alb, esite vinețiu.)

Conform legii despre vin, art. de lege 47 din 1908 și a ordinațiunii de executare din 1 Ianuarie 1909 fiecare producător și negustor de vinuri e obligat a purta noua evidență a vinului, începând cu 1 Iunie c. 122 2-8

W. Krafft, Sibiu.

Nouă garnitură de îmblătit benzinlocomobil

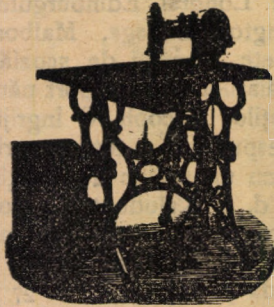
care e de furnisat în lunie de o fabrică de rangul prim, în urma unei alte întreprinderi, este de vânzare în condițiile cele mai favorabile, cu preț foarte moderat. Răspunsuri au să se dea la administrația acestei foi sub șifra »Cumpărare ocașională 76455«.

125 2-2

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renomite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 85 15-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

➔ **Seldel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➔

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție

Cea mai bună coasă în lume

este coasa de oțel de St. Anton și se capătă singur numai dela

Coasa de oțel de tun St. Anton se fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai mobil metal, un metal special, care este secretul fabriciei.

500 de coroane plătesc celui-ce este în stare să arete o coasă de oțel de tun St. Anton cumpărată dela altă firmă.

1000 de coroane plătesc celui-ce este în stare să găsească între 100 de coase de tun St. Anton două rele. — Cel-ce are lipsă de o coasă bună și de toată încrederea, să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care să trimitte ori-cărui gratuit și franco. Cereți un astfel de catalog pe o carte postală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Cei-ce adună comande primesc rabat! Garanță deplină. — Comandându-se 10 bucăți, o coasă să dă în cinste. 94 7-12

Serviciu conștientios! Mai multe mii de scrisori de recunoștință și comande înnoite să pot arăta și pune la dispoziția ori-cui. Briciu de oțel de diamant cu garanță de 5 ani, costă 10 fl. 5 cr.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu o o întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții: 21 18-52

➔ **contra pericolului de incendiu și exploziune,** ➔

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

==== **asupra vieții omului** =====

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

==== Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. =====

Vălori asigurate contra incendiului: 95,816.412 coroane.

Capitale asigurate asupra vieții: 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru desp. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajul I, curtea I, și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele măi mari.

Societatea ungară de asigurare contra grindinei și de reasigurare.

Cetățeni!

Timpul pentru asigurarea contra grindinei e aci!

Asigurați-vă contra pagubelor de grindină!

Noi nu știm în care moment grindina ne poate nimici sămănăturile!
Nu amânați asigurarea nici un minut, căci cine știe când ne lovește nenorocirea.

Asigurările să preiau și să rezolvă prompt de cătră

Agentura principală
în Sibiu

Carol F. Jickeli

138 1-8

Pentru
D a m e
este neîncăjurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

CREMA MARGIT a lui Földes

depărtează deja după câteva zile pistrii, petele de ficat, bubitele, miteseri și alte necurătenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească. Prețul unui mic borcănel C. 1.— a unui mare C. 2.— Articlii speciali de toaletă: Poudre-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fl., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorul

CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr. de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Merscher Carol, drog., Carol Müller, Ramler Edmund. În Agnita: Pissel și Schmidt, Fröhlich W. În Alba-Iulia: A. W. Lingner. În Mediaș: Obert

Iosif

78 B 3-7

Institut de credit funciar din Sibiu. Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept caucione și vadiu și ca caucioni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulări și altă garanție.

Esecutarea de fiecare afaceri de bancă și de zarafe prin Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,
răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,
incasarea de cambii, checuri și asemnări,
predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Ingrijirea de coale de cupoane.
Incasarea efectelor în depozit spre păstrare,
Inchirierea de resorturi de case de fer

(către depozite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 89-

Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.

4 H P garnitură de îmblătit cu vapor

împreună cu aparat de trifoiu, în stare foarte bună, este de vândut în condiții favorabile. Informații mai de aproape la Karl Miesz, în Șeica-mare (Nagyselyk). 134 1-8

Institutul de credit și econ. »LUMINA« soc. pe acții.

Avem onoare a aduce la cunoștința On. public, că banca culturală „LUMINA“ cu sediul în Sibiu (Nagyszeben) Str. Cisnădiei Nr. 7, și-a început activitatea cu ziua de **1 Maiu 1909 st. n.**

Banca »Lumina« se va ocupa cu toate operațiunile de bancă și în deosebi va acorda împrumuturi:

- personale pe lângă obligațiuni cu caveati,
- cambiale cu 2 giranți sau caveati,
- cambiale cu acoperire hipotecară,
- hipotecare simple sau de alt soi,
- pe efecte sau prețioase,
- cumpără și vinde efecte publice,
- cumpără și vinde monete,
- acordă împrumuturi pe produse,
- îndeplinește afaceri de incasso sau alte afaceri de bancă,
- acordă credite de cont curent pe lângă cuvenita garanție.

Banca »Lumina« primește depuneri spre fructificare cu 4%, fără abdicere, cu 4¹/₂% cu termen de abdicere 15 zile și cu 5% pentru depuneri mai mari, cu termen de abdicere de cel puțin 6 luni. Depunerile corporațiilor se primesc cu 5%. Darea după depuneri o plătește institutul.

Cu tot respectul cerem sprijinul on. public.

124 2-10

Direcțiunea.

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.
4 părechi de ghete numai 7 Cor.

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, gălășată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 cor. espediție per rambursă.

**H. Spingarn, Export de ghete
Craiova Nr. 137. 92-**

Schimbul e admis sau banii retour.

Deschiderea primei scalde ardeleno de lumină, aeriană și de sport, Badgasse Nr. 10.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștință, că sunt deschise de nou pentru folosință p. t. publicului, scaldete de lumină, aeriane, cum și scaldete de apă atât de îmbite și construite cu tot confortul.

Ma rea importanță sanitară a astorfel de scalde a fost discutată de autoritățile medicale în nenumărate broșuri despre »Ingrijirea sănătății« și recomandate.

Fol. șiirea acestor scalde formează nu numai o temprospetare de vară eficace pentru restaurare și înt. krire, ci sunt de mare efect vindecător și la anemie, lipsă de sânge, nervozitate, reumatism, și lăbiciunea corporală etc.

Ruf e pentru scaldete de lumină, aeriane să află la J. Vermascher (str. Cisnădiei).
Rug. rând onor. public pentru sprijin, semnez.

GUSTAV HEINZ,
proprietar de băi

128 1-

„Sucursala băncii comerciale ungară din PESTA“

Sibiu, Piața mare Nr. 2.

Inițiată în anul 1841. • Capital de acții de rezervă Cor. 94,200.000.— • Centrala în Budapesta.

Primește bani cu libele de depunere

și plătește fără nici o abdicere, pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și ministrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

75 10—

1507 număr 1909 tvsz.

130 1—1

Ū Folsége a király nevében.

A Gyfehervári kir. törvényszék mint bűntető felebbviteli bíróság az Oelberg Ottó kir. ítélőtáblai bírőelnöklete alatt Kolumbán Antal és Dr. Atzél Béla kir. törvényszéki bírák valamint Hampel Endre kir. törvényszéki jegyző, mint jegyzőkönyvezető részvétele mellett Csinezán György ellen rágalmasz vétsége miatt a vizaknai kir. jbiróságnál folyamatba tett és az 1909 évi február hó 26-ik napján 1909 B. 77/3 szám alatt kelt ítélettel befejezett bűnügyet, vádlott részéről a bűnösség kérdésében felmentése miatt használt felebbezése következtében a kir. törvényszéknek 1909 évi március hó 15-ik napján Dr. Munteán Zakariás ügyvéd jelölt mint Dr. Velikán Kamil ügyvéd helyettese, Dr. Cristea Miklós ügyvéd képviselében, magánvádoló képviselőjének, jelenlétében 1909 évi április hó 20 napján megtartott nyilvános felebbviteli tárgyalás alapján a magánvádoló meghallgatása után következőleg

ITÉLT

Az első bíróság ítélete indokainál fogva helybenhagyatik és köteles vádlott sértettnek a felebbviteli tárgyalási költsége fejében 6 koronát 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetni. — Gyulafehérvár 1909 április 20-án.

Oelberg Otto
felebbv. elnök.

Présia Romulus
előadó.

1909 B. 77/3

129 1—1

Ū Folsége a király nevében.

A vizaknai kir. járásbíróság mint bűntető bíróság a rágalmasz vétségével vádolt Csinezán György elleni bűnügyben az Opris Moise főmagánvádoló által emelt vád felett a Vizaknán 1909 február hó 26-ik napján Szász György jegyzőkönyvezető részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után a következőleg

ITÉLT:

Vádlott Csinezán György a ki született Örményszékesen 1867-ik évben, örményszékesi lakos, gör. kel., kis birtokos, nős, 6 gyermek atyja, irástudó, katona volt, kevés ingatlan vagyonnal bir, bűnösnek mondatik ki az Opris Moise örményszékesi lakos sérelmére elkövetett, s a btkv. 258 §-ban irt rágalmasz vétségében, elkövetve az által, hogy folyó hó 7-én Örményszékesen az egyházi bizottság és gondnoksági tagok választása végett összegyűlt választók előtt (sok választó volt együtt) azt állította fentnevezett főmagánvádólóról, hogy nevezett az Amerikában volt örményszékesi emberek által összegyűjtött s az örményszékesi gör.-kel. egyház részére hazaküldött pénzeket, továbbá a Lásku-féle és a nőegylet pénzét elsikkasztotta („o defraudat“), s ezért a btkv. 191. §-nak alkalmazásával a btkv. 258. §-a alapján elítéltetik (5) öt napi fogházra mint fő-, továbbá

az 1892. XXVII. t.-cz. 3. §-ban irt ezélokra fordítandó, 15 nap s különbeni végrehajtás terhe mellett befizetendő, s behajthatlanság esetén további (2) kettő napi fogházra átváltotatandó (20) husz korona pénzbüntetésre mint mellékbüntetésre. Köteles továbbá vádlott a sértettnek az Opris Moise a Vazulé, Germán Gligor a Gligoré, Mundrean János a Tomáé és Bratu Toma a Tomáé tanuk részére egyenként 2—2 kor.-ban megállapított főmagánvádoló által előlegezendő tanudijak beszámításával összesen 49 kor. 20 fillér költséget 15 nap s különbeni végrehajtás terhe alatt megfizetni. Végül elmarasztaltatik vádlott az esetleg még felmerülő bűnügyi költségek hordozásában is. Dr. Kristea Miklós ügyvéd díjjai s készkiadásai saját felével szemben 21 kor. 20 fill.-ben állapítatnak meg.

Ezen ítélet jogerőre emelkedés után az Örményszékesen leginkább elterjedt és Nagyszébenben megjelenő „Foia Poporului“ című lapban vádlott költségére egy ízben közzétetni rendeltetik.

INDOKOLÁS.

Vádlott tagadásával szemben 4 tanu és sértettnek külön esküvel megerősített vallomá-

sával beigazolást nyert az ítélet rendelkező részében körülirt vádbeli cselekménynek vádlott által történt elkövetése, mely cselekménye vádlottnak a btkv. 258. §-ban irt rágalmasz vétségének tényálladékát megállapítván abban bűnösnek is volt kimondandó.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül vétetett figyelembe vádlott büntetlen előélete, alantos műveltségi foka, terhes családja, mivel szemben súlyosító körülményül csak a nemtelen szándék, a mely a fenti kijelentés megtételekor vádlottat vezérelte, hogy t. i. ne a sértett, hanem ő (vádlott) választassék meg gondnoknak — lévén figyelembe vehető a btkv. 91. §-nak alkalmazása helyén valónak, a kiszabott büntetés vádlott bűnösségi fokával arányban állónak találtatott.

A bűnügyi költségekre, ügyvédi díjakra és az ítéletnek közzétételére vonatkozó intézkedések a B. P. 480., 485. §-ain és a btkv. 277. §-án alapulnak.

A kir. járásbíróságtól.

Vizakna, 1909. február hó 26-án.

Fehrentheil s. k.
kir. járásbíró.

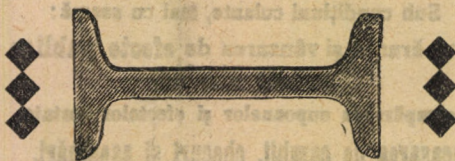
Pentru scopuri de edificare.

Traverse fer U,
șine vechi de cale ferată, fer rotund fason
rudă, cheie și beton.

Tinichea (blech) de zinc. Tinichea neagră.
Tinichea cu zinc și cusutor. Place de izolat.

Portland de Brașov și beocsin și Roman Cement. Impletituri de trestie pentru stocaturi.

Pappă pentru coperișe.

Sârme cu zinc. Impletituri de sârme. Sârme
cu ghimpi. Rude pentru grilaje.

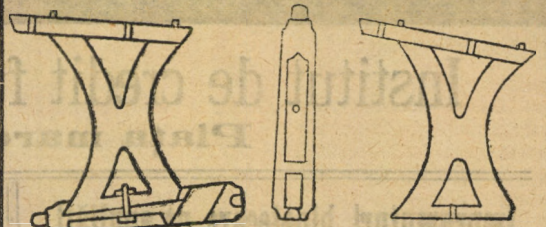
Articli trebuincioși pentru
apeducte și canalizare.

Instrumente și unelte pentru lu-
crătorii de beton.

Depozit nou și bine asortat bogat
de apertinențe pentru zidiri
(Baubeschläge).

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Pentru economi.

Sprinjitoare de Hohenheim pentru
pluguri, cu talpă schimbătoare 100 Kgr.
Coroane 36.—.

Fer de plug de Ho-
henheim, calitatea cea
mai bună.

Curse pentru căr-
tițe, buc. C. —.20

Capete de pluguri de
Bacia din cel mai bun
oțel de faur, cu fer de
plug în rezervă, cu pre-
țurile cele mai ieftine.

Depozit asortat bogat cu tot fe-
lul de mașini economice.

O mașină de scărmanat lână, folo-
sită, e de vânzare cu preț ieftin.

28 16—52

Steckenpferd- Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun!
pentru piele și contra pistruiilor

— Să capătă pretotindinea. —
35 16—40

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
vară în mare asortiment

noutățile

posite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacke,
Jaqueto, și haine de salen, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pard-
siurii și „Raglan“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu imi per-
mit a strage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 81 8 -

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în
vremea de azi e bătkătoare la ochi mulțimea acelor
oameni, a căror sânge și sucuri trușesti sunt atro-
fiate și cari în urma ușurîței din tinerete și prin
deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare,
sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și
încredințeze fără teamă, fără șială și cu încredere
măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios,
care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale
și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există
atunci apoi va înceta existența boalelor secrete

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist
(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr-
bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale,
unde sângele și sucurile trușesti ale bolnavului să
curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eli-
berază de materiile de boală, chinurile sufletești
i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metodelor său propriu de vindecare,
chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice,
boalele de țeve, beșică, nervi și șira spinării, înce-
puturile de confuzie a minții, urmările onaniei și,
ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii
bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ești. Pentru femei e sală de așteptare separată
și esire separată. În ceace privește cura, depăr-
tarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce
cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plă-
cere i se va da răspuns amănunțit foarte discret
prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura
numai marca de răspuns.) Limba română se vor-
beste perfect. După încheierea curei, epistolele se
ard, orie la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se
îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se
primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5
orep. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr.
PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta
VII. Rákóczi-ut. 10. 80 10—

Nr. 3128 A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, articli
de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de
fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii
pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile
în aur și argint.

Nr. 3128 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame,
cu coperiș dublu tare, 12 Cor. Detto în aur 42 Cor. —
Nr. 3128 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni
cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milim. 14
Cor. — Nr. 3128 C. Orologiu de argint nou Remontoir
pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 Cor. 50 fil. —
Nr. 8894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor.

Nr. 9265 a

Detto ceva mai mici 6 Cor. Detto în argint foarte gros aurit 3 Cor. — Nr. 9265 a. Inel de aur veritabil,
14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imit. Cor. 11. Detto în aur nou de 6 car.
6 Cor. Detto în argint și gros aurit 2 Cor. 50 fil. Fiecare obiect de aur sau arginte esaminat oficios
și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris că obiectul e veritabil.
Trimitere numai cu rambursă. Pref-curante ilustrate la cerere gratis și franco. 248 23 —

Sibiu, în Maiu 1909.

P. T.

Prin aceasta avem onoare a Vă face cunoscut, că pră-
vălia noastră s'a mutat în 25 Aprilie c. din Bahngasse
Nr. 5. în

strada Urezului Nr. 8.

Totodată ne rugăm, că având cineva lipsă de
mașine de cusut originale SINGER

cum și de părți de mașină, de ulei, ace, ață și mătase,
să binevoiască a să adresa la noi. 119 3—5

Cu distinsă stimă

Singer Co., Mașine de
cusut soc. pe acții.

Cea mai mare și mai veche ne-
gustătorie de mașine de cusut
din Ungaria.

De pe aceasta emblemă (fi-
mer) să pot cunoaște bolțile,
în cari singur să vând ma-
șine de cusut

Original SINGER.

Mașinele noastre

n'au lipsă de recomandație.

Ne rugăm numai să se bage
samă, ca ele să fie
= cumpărate la =

locul corect.

În atențiunea binevoitoare! Toate mașinele, cari să vând de alte negustorii de mașine de
cusut, sub numele de Singer, sunt construite după un sistem mai vechiu de-al nostru, care stă
mult îndărăpt sistemelor și mașinelor noastre de familie, în ce privește construcția, capacitatea de
prestare și durabilitatea.

La sănătatea mea

nu m'am gândit, m'am încordat spiritual și corporal și acum simt amorțea și oboseală în toate
membrele. Sunt slab, depresionat, năcăjit, greoiu și urăsc societatea. Mă deștept fără poftă de muncă
și mă culc obosit. Mă chinuie dureri de cap, de spate, slăbiciuni nervoase de stomach și inimă, lipsă
de apetit și de somn, batere de inimă fără cauză, simț de frică etc. Cam asemenea suat plângerile
celor slabi de nervi. Aceștia și toți aceia cari sufer de reumă, podagră,
nerualgie, ischias, dureri de șele, constipație cronică, dureri nervoase
de intestine și de beșică, de paralizii și zgârciuri, află ușurare și vinde-
care prin folosirea conform prescripției a aparatului Elektro-Vitalizer,
care corespunde tutaror cerințelor științei prin care curentul galvanic
vivificator e indus în mod corespunzător în corp. Multe mii de oameni,
cari suferau de boalele amintite au fost vindecați prin astfel de trata-
ment și binecuvântă pe inventator. Resultatele obținute să arată autentic.
Deslușiri și îndrumări asupra tratamentului boalilor amintite să dau
prin cartea noastră splendid adiuată, pe care o capătă fiecare gratis
și franco în plic închis, dacă o cere în persoană sau prin scrisoare pro-
vocându-se la „Foaia Poporului“.

Volum separat pentru bărbați și femei.

ELEKTRO-VITALIZER, Institut med. de ord.

BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2,
Mezzanin 51.

123 2—3

Scrisoare de mulțumită!

Csengerbagos p. u. Szamosdob 14 Ian. 1908.

Prea Stim. Dle Doctor! Vă fac cunoscut,
că folosesc de o lună aparatul Elektro-Vitalizer
după prescripție și îi simt deja efectul, fiindcă
mi-s'a întărit întreg sistemul nerval și mi-s'a
vindecat total piciorul stâng, pe care nu-l pu-
team mișca. Mersul mi-e ușor, mistuirea mi-s'a
îmbunătățit, așa că nu mai am lipsă de pur-
gație și somnul mi-e bun și nu mai stau noaptea
nedurmit.

Iosif Rábay.

Cupon pentru cartea gratis.

La Elektro-Vitalizer, insttit. medical de ordin.
Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 51

Vă rog a-mi trimite opul: „Tractat asu-
pra Elektro-Therapiei moderne“ gratis și
franco.

Numele:

Adresa:

In urma cumpărării unei

licitații de concurs

in lipsă de loc, să trimit cu rambursă ciarșafuri (lepedeie) fără cusătură la mijloc, în lățime 155 cm. în lungime 230 cm. din țesătură tare, de calitate cea mai bună posibilă, bucata cu Cor 2.35.

Mai departe haine de pat, de țesătura cea mai fină, cusute în tivitură, de toată mărimea în execuția cea mai solidă, întreagă garnitura constatătoare din 2 dricale și 6 perini cu Cor. 14.30.

Casă de articli ocazionali

60 11—25

Emanuil Rotholz

Viena, VII. Neustiftgasse Nr. 77

Comandele trebuie să fie cel mult Miercuri în Viena. Corespondență în toate limbile.

Ieftin și real.

4 părechi de ghețe cu 7 Coroane.

Prin cumpărarea unei enorme cantități de articli de ghețe, numai în timp scurt să vând pe preț de nimica: ghețe cu șinoare pentru bărbați, dame și copii, cu talpă tare bătută cu cuie, cu beseț foarte fin, fasonul cel mai elegant și tari. Mărimea după cm. și Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 Cor.

Expediție cu ramburs.

Salo Horovic

132 1—15

Export de ghețe americane
CRACOVIA, st. D. tte's 57.**ANUNȚ.**

Calfă de ceasornicar,

june, preste 19 ani, inteligent, care să știe perfect limbile română, germană și maghiară, să accepte imediat ca vânzător în o boltă de giuvaeruri, cu leafă săptămânală de 30 Cor. Post de ani sigur. Oferte cu fotografie să se trimită la adresa:

115 3—3

Frații RITTER, Budapest

V. Marokkai utca 4.

Cristal (Kristály)

Apă de isvor mineral, umplută prin presiunea de acid carbonic. Deșteaptă apetitul. Impedecă stricarea stomacului.

Să afli în toate băcăniile și negustoriile mixte mai de samă.

Depozit principal: IOSIF PLATZ, comerciant de ape minerale SIBIU. 111 4—4

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,
înlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură — la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștulele cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 199 34—42

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhüger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

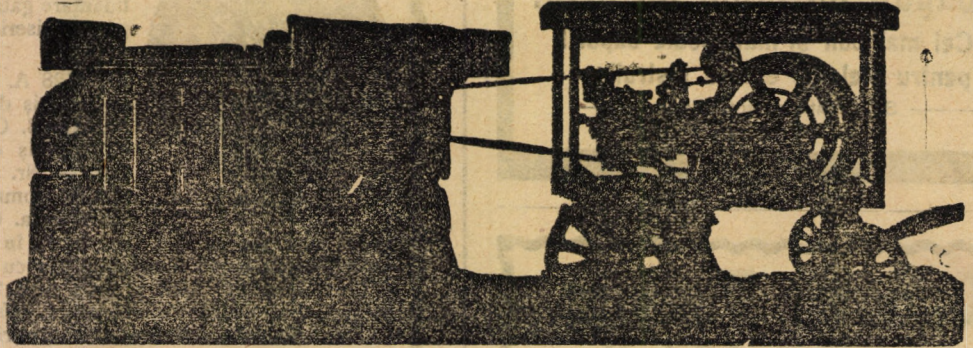
Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 80 fl. franco. 1 10—

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Osers și Bauer fabrică specială pentru
construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filiată pentru Ungaria: BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit.

Motoare cu benzin.**Motoare cu gaz sugativ.**

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mânăre). Preste 1000 aranjamente în mânăre. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

In timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucurdez-vinoasă-ungurească I. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, I. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faff Mihály, Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit. 39 9—26

Carol F. Jickeli, Sibiu, (La coasa de aur).Clește de marcat
oile 1 buc. C. 4-12Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—Clește americane
pentru butul por-
cilor 1 buc. C. —.80
100 de inele la ele
C. —.60.

Pentru fiecare bucată garantez. Adecș, eu schimb orice coasă provăzută cu semnul [CFJ] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost lătată și îmbunătățită. Ecenșilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceste. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucați să dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase
Forma fig. 2 3
1 buc. C. —.90 —.80

2

3

4

5

6

Ciocane pentru coase
Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 800 grame
1 buc. C. —.80 —.86 —.90Țiitoare de
coase
Nr. 4, 1 bucată
C. —.14

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul [CFJ] și uneltele de bătut coasa garantate să mai afli la următoarele firme: Agârbcieu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Filiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depczitul Carol F. Jickeli Apoldul-mare: And. Glätz, W. Roth. Avrig: Gustav A. Reschner. Bieaz (Gyergyó): Kohana Hendel. Blaj: Ludwig Schuller. Boleacu: Karl Waedt. Bradu: Albert Kisch. Căta: Regine Buchholzer. Cârța: Moritz Lesman. Cisnădie: Karl Falk. Cisnădie-mare: Daniel G. Andree. Cisnădie-mic: Jos. Kauffmann. Cisnădie: Mich. Mathias, Korsumverein, Emil G. Sturm. Cristian: J. G. Konerth. Dobârea: Thomas Bachmann. Frăua: Josef Schuster. Făgăraș: Karl König Gurariului: Ioan Tristiu. Hașag: Daniel Ungar. Husășu: Michael Simonis. Jidveiu: Johann Orendt, Samuel Wachsmann. Loamăș: Moritz Klein. Mercurea: Karl Kabdebo. Noerichiu: Alfred Römer. Noul românesc: Arnold Lesman. Oena-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O. Cârțișoara: Ioan Scorobetiu. Orlat: Lolo Simion. Poiana: Ioan Bozdog. Richișdorff: Andreas Nemenz. Sășăuș: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitanu. Săschiz: Johann Schlattner. Sebeșul-săsesc: Johann F. Gross. Șeica-mare: Michael Ehrmann, Julius Everth. Șeica-mică: Johann Brantsch. Șelimbăr: Milea Irimie. Șorostin: Elekes Lajos. Șona: Josef Graef, jun. & Victor. Șomărtin: Franz Seibal, Samuel Schmiedt. Streza-Cârțișoara: Ioan Stopu. Tilișca: Vasilie Juga.

Țiitoare pentru cuți de coase, emailate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —.42 și suflate cu zinc, foarte durabile, 1 buc. C. —.50. Cuți de coase dela 10 fileri însus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —.40. Cuți de Bergamo albastre-negre, insigniul [CFJ] 1 buc. C. —.80. Coade de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. —.96. Greble de fer pentru coase de cereale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Țeve de gătlee contra umflării vitelor, pentru vite Cor. 6.80, pentru viței Cor. 6.20. 127 2—

Cernea de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.